

Sy-li spěwał,
Pilnje džělat,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócnj
Napoj mócnj
Lubosć ma;
Bóh pak swěrnj
Prez spar měrnj
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwał,
Swěrnje džělaš
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes ma
Njeh ći khma
Ziwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokreń će! F.

Šserbske njedželiske lopjeno.

Wudawa so kóždy šobotu w Šsmolerjez knihicziščežetni w Budyschinje a placzi šchwórtlětnje 1,50 hr.

16. njedžela po šwjatej Trojizy.

Česf. 3, 16.

So by Bóh wam dal to tym bohatstwjě šwjateje krašnosće, so bješće psches jeho Ducha na šnutsčnym čłowjeku šo š mozu pošylili. —

Wo šnutsčneho čłowjeka šo w ššesćezanštwje jedna. W šwončnym je tón čaš lute hubjeńštwje w kraju. W hospodaškim, politiškim a woješkim nastupanju je němški lud šlamany. My šmy wotročžy našch njepšecželow; kóždy džěń nowe poniženja š jich štrony šhoniny. Našče pjenješ nicžo wjazy njeplača; naš lud dale bóle wofhudnje; tež ščtož na- božinu a ššesćezanštwje nastupa, šmy na tym, šo šami šebi šwój row ryjem. W tajšim čašu čžemy radži japosčtoštku radu pschinsacž: **Pošylěće šo š mozu na šnutsčnym čłowjeku!**

1. Ščto ma to na šebi?
2. Na kajšim pucžu š temu dóndžemž?

1.

Wo šnutsčneho čłowjeka šo w ššesćezanštwje jedna. Šwončny čłowjek móže ššhoricž, w hubjeńštwje bječ a wumrjeć, jenož šo šo šnutsčny čłowjek šdžerži, rošče a pschibjera. Šnutsčny čłowjek — to je tón nowy, duchowny čłowjek w naš, kotryž je po Bosh štworjeny, psches Šryšta wumóženy a ša wěčnosć pomolanš. Tutón nowy čłowjek je pschi naščej šwjatej ššesćezanštwy w naš wščitšich narodženy a dyrbi šo nětk dale a bóle w Šnješu roššyllicž. Šemu šo w duchownym nastupanju taš džě, kaš nowonarodženemu džěšču w čžělnym. Kaš džěčžo š jě- džu a picžoni, še šwětkom a powětrom rošče, taš šnutsčnowy člo-

wjek š kóždym šłowom, kotrež psches Bóži rt wuńdže, a kaš šo džěčžo wot mašćernej ruki wodži, šo běhacž nawuknje, taš dyrbi tež džěčži Bóže na wuššim pucžu po Bóžich kašnjach a po šwjatym pschikadže naščeho Šnješa šhodžicž nawuknječ, šo bječ šo narodženy a mužojo w Šhryštuku ščiniš.

Šak šo to štanje? Šak, šo Šhryštuk psches wěru w našch wutrobach šhdi a šo šmy my psches lubosć w nim šažoženi a šatorjenjeni. Šhryštuk w naš psches wěru — my w nim psches lubosć — w tym našča móž šteji.

To njeje došć, šo ewangelij wot Šhryštuka do našch wuššichow ššinczi, tež niz, šo jcho mjeno psches našč jashš džě: w našch wutrobach čže wón šhdič psches wěru. Wěra je ruška, kotraž Šhryštuka do wutrobš šawjedže a w nej na trón šadži. Š šhdič čže wón w naš: niz na wopyt čže wón druhdy pschicž, šnawo w Bóžej šlužbje njedželški džěń abo šhdyž my domach w nušš a šššnosći šedžimy — ně, jcho hospoda dyrbt našča wutroba bječ, taš šo wón wščitške našče myšle, šłowa a ššutški napjelnja a wodži.

Šhryštuk w naš psches wěru a my w nim psches lubosć. W šmilešškej lubosći š nam šhdyh hřešnikam je Bóži šyn šwoju bójšku krašnosć wopuščežil a wotročžow ščtalš na šo wšal, je šamo na ššizju šwoje žiwjenje do šnjereče daš. W džakownej lubosći manš my tehodla pschi jcho šłobiku, kaš pod jcho ššizjom, pschi jcho rowje, kaš psched jcho trónom wušnacž: Šubijmy jcho, došć je wón naš přjedš lubowal! Šeho lubosć je šłodna šemja, w kotrež šmy my jako žiwe šštomš šatorjenjeni, je twjerda škala, na kotruž manš šo my jako wobšdlenje Bóže w duchu šažožicž. Šdžěž šo to štanje, tam my jcho še šwojeho šhonjenja šnacž nawuknjemy, tam my woptamy, kaš dobročštwy

wón je, tam my pschod njeho i tym flubjenjom stupimy: Lubosc, ja so podam czi, twój chzu wostac, wobstajnje.

Tajke towarstwo i khrystuřom we wěrje a lubosczi — te pšplnja — našemu cželu napschecziwo; kať móbli my tež i cželnym lóschtom teho frudzić, kotryž je naš i wěcznej lubosczi lubowať a i lutej dobrotu i febi cžahnyť. Sšlyni řmy my potom tež we wschitkej tšchnosczi; wěnty my tola, wschitko řo stanje naše dla a cžerpjenja tuteho cžaha njeřbu hódne pschichodneje krařnosće, kotraž řo nad nami řjewicž budže. Sšlyni řmy dale w sečerpilowosczi, i kotrejž druhich njeřemny, w cžichej myřli, i kotrejž tež hidjenje a njeřscheczelstwo řwěta pschewinjemy.

A tajka řylnosć stajnje roře. řdyž tež wyřoťe lěta pschindu, hđžež hewať we wschěch fruchach wróczo dže, dha móže tola našch řmutschny cžlowjek dale bóle pschibjeracž. Kofsčž schecžepjeni řu w řnjeřowym domje, budža w pschitwarkach našeho Boha řo řaselenicž. A hacž řo runje řestarcja, dha wschaf budža řečecž, budža plódni a cžerřtwi.

A řo bychmy my i řitwej pokucze wotucžili, řemřke wěřny wot řo cžřli a temu řnjeřej durje řwojeje wutrobny wotewřili, dha bychmy řhonili, řchto řeřa: řo i mozu pokřylicž na řmutschnym cžlowjeku.

2.

Na řajřim pucžu my něř i temu dórđžemny?

Řawoť řwojim řesřřřim njeřřche: Budže řylni; tež niz: řejcže řa tym, řo bychcže řo rořřyluili — ně, řo by Bóh wam dať po tym bohastwje řwojeje krařnosće, řo byřcže psches řeho Ducha na řmutschnym cžlowjeku řo i mozu pokřylicłi. Niz i wole a řróřowanje cželneho cžlowjeka, ně, i Boha, i pokřojcže Rowje luboscže a mozu — i teho wón tu mój wotwodžuje. i kotrejž řamej řo woni pokřylicł samóža a řwjateho Ducha wón, jako teho injemje, kotryž utu mój řobu džeři, řwjateho Ducha, kotryž je duch mudrowcže a rořonia, rady a mozu, řwjateho Ducha, kotreho řřuff na cžlowřřich natrobach runje w tym wobřej, řo dže wón wubudzić, řchtož je norwe a pokřylicł, řchtož je řlabe. A jako wazny řředř, i kotrewž řo my tuteje mozu Bóžeje a řwjateho Ducha dželomni řřiniřny, nam Řawoť je řamym řwojim pschikladom w našej epistli modlitwu pokazuje.

Tať je wón řo řam na řebi řhonil. Jako řo na řamym wulřim huadnym dnju řeho řiwjenja — tam w cžemnej řomorje w Damaskonje — řeho řmutschny cžlowjek narodži, dha řemu řeho řnjeř řnate řwědcjenje wustaji: „řlaj, wón řo modli!“ A i řajřim modlenjom wěřny je řo wón pokřylicł w tym řnjeřu, řo řmědžeřche wo řebi řrajcž: řa samóžu wschitko psches teho, řiž nje pokřylicł, to je, psches řkhrystuřa a řo řmědžeřche na řónzu řwojeho řřuffa a řiwjenja wo řebi wuřnacž: řa řym řo dobre bėdjenje bėdžil, řa řym řwój bėh dokwřal, řa řym wěřny dzeržal; něř je ni pschipořožena řřonia řrawdoscže.

A řon řamny pucž mamny tež my řicž. ře nam wo to cžinicž, řo my na řwojim řmutschnym cžlowjeku rořčemny, dha je pschede wřchěm niřne, řo řo modlinny. Runje w modlenju my řwoje cželne wachnje, kotrež našchemu řmutschnemu rořčenju pschezo řadžeřa, Bohu řa wopor pschinjemny; runje w modlenju my nawuřnjemny, řo my ničzo njeřřimny, řo by Bóh wschitko w naš był. A jenož tať my rořčemny. Nařche rořřlinny řo nje-rořřwija, hđž cžerřnje a wostny wokolo nich řeja, a řamo mózne řchtomny řahinu, hđž řo wschelake řuře rořřlinny wokolo nich pleru abo na nich řahněřdža. Tajke řadžeřwř duchowneho rořčjenja řu naše řemřke a cželne myřle, řadocž cžěla, řadocž wocžow, řor-docž řiwjenja — ale runje tutym řibanjam řo w modlenju řorjenje podwřajaja, řo wone řwjadnu a wotemřěja.

A řaschecže-li řo: „Wo cžo dha mamny řrořřcž?“ řlajcže, Řawoť nam řadži: řrořřcže wo řwjateho Ducha; pschetož řon je, kotryž naš na řmutschnym cžlowjeku pokřylicłi a i temu ma-

runje tuta řrořřtwa wofebite řlubjenje: řdyž wy, řiž řli řeže, řjeřnje našch řbóřnik, móžecže tola wachim džečřom dobre darř dawacž, wjele bóle budže wach njeřjeřři Wótž řwojeho řwjateho Ducha dacž tym, kofsčž řeho řrořřa! —

Tať řrořřcže řa wadž, ale tež řa druhich! ř hđž řo wy wo wěczne řbože řch řwojich řtaracže, hđž dřeřicže řnano wřdžeč, kať wach ř najřřřřch do njeřporjadneho wachnja řwěta řmutsčže, řa Bohom a wěcznowcžu řo njeřraschego — řchto móžecže wy řěřřche cžinicž, hacž po Řawořym pschikladže řwoje řolena řhibowacž pschecziwo Wótzu řesom řkhrysta, řo by wón řtareho cžlowjeka w nich moril a uoweho w nich pokřylicł.

A my podarmo nieřrořřimny, pschetož našch njeřjeřři Wótž i nani po našej řařřuřbje nječřini, ale po bohastwje řwojeje krařnosće. A niz jenož řo wón to cže, ně, wón to tež samóže. Móže wón tola, kať Řawoť dale psche, psches měřny cžinicž psche wřcho, řchtož řrořřimny abo myřlinny, po řej mozu, kotraž w naš móžna je. Duž řměřny a móžemny, duž cžemny a dřeřimny řeho řřořřini a je wschěm doměřenjom řrořřcž, kať lube džečři řwojeho lubeho nana řrořřa. řdy bychmy jenož wěřicž móbli, bychmy Bóžu krařnosć wěřcže wřdželi.

Jako pobořny admiral de Ruđer řas pschod mórřkej řitwu řommando pschewřa, řo wón tať njeřwěřny řačřuwachje, řo řo wulřa bojocž na řeho duřchu pokři. Řucže wón rořřasowanje wřchkej pschepoda, řhwatařche dele do řajřny, řamřny durje řadř řo a řečřěřche wótře i tym njeřwidomnym Bohom, hacž cžiču, dobřeža wěřtu wutrobu dosta. Jako řyle pscheměřnjemny muž pschindže wón řařo na řódž řorje, řejeřche řrutny w najřwěřřřim řřajche a dobu krařne dobřeže. Tať cže naš wjele bóle našch njeřjeřři Wótž pokřylicł we wojowanju pschecziwo njeřschecželam našeje duřche, řo my řich dale bóle pod naše nohi řteřtamny a džakotoni řa řeho njeřwuměřjenu luboscž napokřledř wřřřamny: řžak budž Bohu, řiž nam dobřeže dať je psches našeho řnjeřa řesom řkhrysta. řamjen.

My řhwalimy Boha Wótza, řřyna a řwjateho Ducha a cžescžimy řeho něř a do wěcznowcže.

řlóř: Do jenoh' Boha wěřimny.

Budž řhwalba Bohu Wjeřřřnemu
Wřchudžom, w njeřju, na řwěcže,
řa huadu, řmilnowcž, dobrotu!
Bóh wřchoh' řboža řorlo je.
Boha Wótza našeho
Wjeřřemny řo řřchecženjo!

ř Bóžo Wótze njeřjeřři,
řsmil. řo nade wschitřimi!
We řwojej wulřej řmilnowcži
řam wschěm pomřaj i řbóřnowcži!
řaj, řo řwoji džečři my
řerřjo řwoji wěcznjne řmy!

Budž řhwalba řřnej Bóžemu,
řón nam doby džečřastwo,
řař wumohl je ře řwojej řwju,
řoprowal je řa naš řo.
řesř lubocž řama je,
řucž a wěřnowcž, řiwjenje!

ř řesom řkhryste, řbóřniko,
řy řy naše bohastwo!
řad řřřřnikach řy řmilil řo,
řa naš cžerřil řy řy wřcho.

Daj nam wěczne žiwjenje,
Wschittich hrěchow wodacze.

Budź chwalba Duchej swjatemu,
W słowje wón naš rosmuczi,
Duch swjeczi myšle, wutrobu,
Tróšcht da nam w wschej srudobi.
Móz je Boža s wšhoka,
S čimy do swětla pschěšadža!

O swjaty Ducho, tróšchtarjo,
Tvoj tróšcht dostań srudnym ho!
Twar we naš Bože kralestwo,
Naš wschěch wumóz wot sleho!
Sahub naschich hrěchow nóz
Tvoja wěczna wschehomóz!

Budź chwalba swjatej Trojizy!
Bóh, naš Stwjer, naš stworil je,
Pšhes Esyna wěcznje sbóžni hmy,
S Ducha wscho je swjeczene.
Boža swjata Trojiza
Wěcznu móz, česecz, krafnosecz ma!

O Boža swjata Trojiza,
Nam by ty ho sjewila,
Gród hlyn, nam budź khowanka,
Sdžerž naš tvoja dobrota,
Wuwjedž se wscho hubjenstwa,
Naš wschěch dowjedž do njebja!

W.

Što wscho njenashonich, puczujo pšhes Sserby.

„Nó haj, wój dwejo staj ho tu kaž namlačoj!“ poča ta „dobra“ šušhodžina hanicz. Šyrjesche ho s njemdrošču. Hewač niz na hubu padnjena, kaž ho mi to šdasche, bolesche ju dwóžy, so tu chwatznyh niczo kmane prajicz njewjedžesche.

„Mějče džak sa dženska!“ rjeknu nadobo macz, wojko wospežta pschimajo. „Šnadž bě tola derje sa mnje a moje džěčo so ho tu šěfahmy. Šój, šušhodžina! Še na čašku, so dale pschindžemaj! Budžče tu Božemje!“ S tym słowom sacžahny a šušhodžina dyrhjesche, nochžysche-li tu wróčo wostacz, hobu. Tola, ho wobrocžiwšchi, pschiwola mi: „Šče derje předomali, ale mje hiščeže dawno dohnył njejšče. Mam tola prawo!“

Šso wotšahazymaj jene „W Božim mjenje!“ pschiwola, hladach sa nimaj, donič ho w winjenju njeshubishtej. Njemějach tež šam lóšhta, ho nětke dale wjazh s nimaj roššadžowacz; tuž wostach na wofomil hiščeže pschi wospežku mójeje přenjeje snateje stejo, so byh jimaj, kiž po mojim puczu jědžeschtaj, dał wo něšto dopřědka pschičez.

Wo tym a tanžym, pschedy wschěm pał wo naschimě malymy a najmjenšchimi, naschimi džěčatkami, hiščeže s mojej snatej porěčawšchi běchmoj ho džěličoj, abo lěpje praju: běchmy ho džělili, mjenujzy niz jenož macz a ja ale tež to džěčatko we wospežku a ja. Šladasche tola tak mudre do swěta a na mnje! A na tajšim džěčatku dyrhjala jena sa plěhnila pjenježki abo so lěpje praju, sa rostorhane, masane, platan papječki, na kotrychž wšhelake nathkowarje khorosčow hnešdža, kupjena modlitwa — abo jeno něšto podobne kaž modlitwa a požohnowanje — wjazh šamóz hač modlitwa lubowazeje maczerje! — Ow, maczerje, hewač tak lube a lubowaze a mudre, kaž móžče wy tola druhdy šaslepjane a tórne byč — a tak šame ho a modlitwu a wěru šwojeje lubowazeje wutroby tak niško wažicz! —

Štupach dale. Dóndžech na hórku. Š njeje hladach dele š lěwizy do dołow mi derje snatych, domjazhych. Bě to pschezo mi

tón najrjenšchi pohlad a wuhlad był s tuteje hórki tam dele na wješki, na te dobre plózne pola, na te selene luči, na te ferki a ferčiny — a so njesabudu, na te šadowe šahrody a te rynki šadowych šchtomow pschi pucžach. Čehnjese mje tež dženska wscho tam dele do wješki, — tola, dženska niz, jutse trasch abo sa jutšišim. Dženska najpředy dale na čašče a pošodnišče strony!

Tola powostacz tu šhwilku čyžy a ho nahladacz na tutym lubym wobrasu domišny! Čžihnyh ho pod ferčiki do trawy a se šaka wucžezech, šchož bě mi čžeta hobu na pucz dała. Bě to došč a uadošč sa šwacžinu a tež sa wječer, njebych-li wječor něhdže pschirhyte blido namatał.

Tak tam ležach, šwacžach, wotpočowach, hladach, šonjach. Čady mje — běch ho kusť dale wot pucža do trawy lehnył — šjědže kolešar nimo, tež jedny wós nimo jědžesche. Tola to mje njemolesche. To šluscha do krajiny. Šo čžaku wuššychach šako po puczu stupy. Šso wobrocžiwšchi a psches ferčiki kufajo, wuhladach tjoch mužškich, kiž, ho rosmokwejo, nimo džěchu. Běchu mi po woskobje, niz pał blišče, šnaci: jedny duchowny, jedny wucžer, jedny studenta. Tuž wostach w trawje šady ferčkow s měrom ležo, njemóžachu ho tak bórny na mnje dohladacz. Štupachu tež, ho žitwe rosmokwejo nimo a hdyž běchu pornjo mi šrošmich tež něotre šlowa — němške šlowa. Němške šlowa — a wšchizy tšjo Šserbjo! Němška rosmokwa — a to mješ tšjomi šastupjerjemi šerbščeje inteligency a to, so njesapomnju, ewangelščeje. Niczo nowe to ale — Bohuškoržene! — něšto wschědne a tuž něšto jara šrudne. A to ho potom džiwaja, so šerbšče džěči pschi wježnym hače na wšy němški rěčecz šlyšcha. Šsu tam mješ džěčimi husto došč němške. A hdyž tute wina nješhu, šu to husto došč na tym wina šarschi a šhula a tak abo hinač hobu našcha inteligenza!

Čehodla tež to tak je? Móžech mi to prajicz? A pschedy wschěm, kaž móže ho tajšeho šlawacz, hdyž tola wěsch, so to něšto rjane njeje ale — — ?

To bě mi moju rjanu hodžinku šasly. Še dobre kusť mi wjaz nješhodžachu. Nad luby, rjany wobras bě ho to něšto kaž čžemna mróčel lehnyła. Tuž ho šhrabach s trawy na bróžku pod ferčkom a nastajch nošy na pucz do Měžnikcz.

Šyrfej a štat.

Pšhes Šužizy du powjesče, so šu tež we Šužizy tu a tam wucžerjo šwoje nabožne rosmucžowanje šložili. Wšchudžom, hdyž ho to štanje, ma wo tym hnydom šhulške pschedšejčerstwo šhonicz. Tuto ma ho potom hnydom poštaracz wo druge mozy, šotrež tuto rosmucžowanje pschewosmu. Še sa nabožinu poštajene hodžiny wostanu pschi tym wschěm porjadne šhulške hodžiny žhle kaž hač dotal a plačža ho kaž hač dotal se šhulške šasly. — Čži wucžerjo, šotšiz šu hižo tak čžinili, mjenujzy so šu ho šarjekli, nabožne hodžiny džeržecz, šu s tym čžinili po namokwenju wucžeršeho towarštwu, wo kotrymž šmy tež tu pišali. Še to tež jich šakonške prawo. Šakonške prawo wucžerjom pał njeje ale je pschecžimo šakonjej, hdyž bychu tež po tym dalšim tež tu rošpižanym namokwenju šakšeho wucžeršeho towarštwu čžinili, mjenujzy nabožinu šložili a te sa nabožinu poštajene hodžiny sa te tak mjenowane šmyšlenje rosmucžaze (Gesinnungsbildung) rosmucžowanje našožowali. —

Š Lipšta wosjewja „Zentralverband proletarischer Freidenker“, so ho sa tutu našmu nowe a žiwe škuffowanje sa wšstupjenje s žyrkwe šapocznye. A wono je ho tež hižo šapoczale. Šižo w lěče šu ho psches šhromadžiny a lěčaze šopjena pschihotowanja na to šlawale. Šschindu-li hač š nam do šerbščeje Šužizy, je naš nadawč, šchitacz šwoju žyrfej a wěru. Šo pał

ko najlěpše a pšchedy wšchēm stanje sa tebe a sa druhich, hdyž sam twjerdyže stejich na tym jentym saložku, kotryž je Jěsuf Chrystus sam a hdyž wo tutym hwojim stejnischěžu dawasch dobre a sjawne hweđenje pšches słowo a skutk, pšches žiwjenje.

Wólby do „rady starschich“ stawaju ko nětkle w Sakskej. Tute „rady starschich“ hmedža a maja ko w kóždej schulskej gmejnje wutworicž, — ale niz tak, kaž ko to bohuzel nětkle stawa. S wólbow do tutych radow su ko sežinile politiske wólby a jich pšchihot ko sta i podobnej haru, kaž politiske wólby do hejma. Wufublanje a wocžehjenje naschich džeczi njeje pak wěz politiskich partajow ale starschichich domow. Tak buchju tež w Lubiju tsi listna postajene a pšchi tym ko to wulzy njelube sta, so sady dwoju listnow duchowny stejische; tutaj bēšchtaj tak misowanej, jedyn pšchecziwo druhenu wustupicž; i tym bu i dobom sjawnje wobhweđenje, so tež wšchitzy duchowni ko njemōža a nochzedža sejednocicž na stejnischěžu ewangelskeje schule. So tajke scžepjenje ani ewangelskeje zyrkwi, ani ewangelskeje schuli, ani ewangelskim duchownym k'łěpschenu njeje, njetrjeba ko halle prajicž. Tuž pak je cžim bóle hwojata pšchizkušnosć wšchěch ewangelskich, duchownych kaž laikow, kotrymž su džeczi a džeczi dušche to najhwojeczišche a najdrohotnišche kublo, jim tu na semi dowěrjene, so doradnje wustupja sa to, so ko džecžom porjadne ewangelske rosmucžowanje smōžni, njech tuto rosmucžowanje nětk pšchewosnu wučerjo schule, k temu swólniwi, abo něchtōn drubi, k temu khamany a pomolany, kaž n. pšch. duchowni. Jenož duchowni pak to njebudžaja dokonjecž mōž, dofelž jich možy, nětkle hižo husto dofcž pšchenapinane, njedohajaju.

S bliska a i daloka.

Čakopiž „Bomhaj Bōh“. Tōn tydženja pod tutym napisom tu wošjewjenty dlěšchi nastawek je ko bjes mojeho wjedženja w cžišchěžernej pšchizkušni a ma ko tuž po tym srohmicž!

Redaktor.

S **Porščislich strom** ko k tomule nastawkej pišche (13. septembra): Dopikowar ma žyle prawo, so mohlo tuto nabožne kopjenko hwoju licžbu potrojicž. So trjebam jenož do nascheje wokolinny pohladacž. Tu je tola wšcho hišchěže jara herbske a hmy tu dobri Sserbja, ale cžitarjow tuteho kopjenka je jich tu jara mało. Njeje pšchewjele prajene, so mohla ko licžba cžitarjow tu sdžebacžicž, kaž nastawek pišche. A kaž wo naschej, Porščiskej wokolinje, tak budže drje tola hišchěže na wjazy kōnzach Sserbow. — Budže tu tutōn tydžen kn. duchowny Modersohn pola naž rēcžecž. Je to wěfcže něšcto rjane, so tutōn derje snaty ewangelijator tu rēcži, ale wōn je Nēmz a tuž njemōže herbske wutrobje to jene, šchtož je nusne, tak wutrobnje doprajicž, kaž by to je herbske rēcžu mōhl. Nunje tehodla pak my tola žebi herbskežinu žadamy pšchedewšchēm. „Bomhaj Bōh“ rēcži nětko herbski k nam, pšchedewšchēm w nabožnych a natwarjaznych a powucžaznych nastawkach a budža to dale a bóle. Tuž, chzedža-li Sserbja tež wopravdže po tym cžinicž, šchtož žebi žajadu i ertom sa hwoje prawo, dyrbja tutenu kopjenke „Bomhaj Bōh“ dacž jastupicž do domow a wutrobow, do hwojich herbskich domow a wutrobow! Njech su spikzy kn. duchowneho Modersohn wěfcže jara dobre a rosičěrjene wone njebudžaja nam Sserbam w praschenjach wěry a wutrobny drje tola to prajicž mōž, šchtož bychu herbske mohle. So pak rěka: Sserbja, dajmy k nam rēcžecž nimo słowow naschich duchownych pšchedewšchēm nasche herbske nabožne kopjenka, tak „Bomhaj Bōh“, tak „Missionski Božol“! Tak někotry njeje žyle srožjom je „Sserbskimi Nowinami“ teho abo tamneho dla a njecha je mēcž n. pšch. tehodla, so kōždy džej pšchihadžaja „Bomhaj Bōh“ pšchihadžaja kōždu njedželu jenož. A hdyž nichtōn

druhi niz, budže tola pišcheco kn. duchowny swólniwy, kopjenko kšacaj a rosdželowacž, tež w Porščizach. — Pšchi tym pak ko njebudže-to, šchtož tež „Bomhaj Bōh“ ras rospomni, mjenujzy herbske nabožne lětaki abo lēcžaze kopjenka, tajke něhžde, kaž je němske dostawaah, n. pšch. tež pšches kn. duchowneho Modersohn. Pšchewjenty tutemu, so bychu jeho pšchedewšchiki bohacže wophtane byle a k žohnowanju byle, pšchewjenty pak žebi tež, so by „Bomhaj Bōh“ jastup namakal do domow wšchěch Sserbow a so bychu tež pšchihchle hdyž a hdyž herbske lětaki; pšchetož kn. duchowny Modersohn mōže tu jenož jumu pšchicž se hwojim słowom, a tuto je němske kaž jeho spikzy; nasche kopjenka pak rēcža kōždy tydžen i nowa herbski k nam ranje kaž najšchi herbsizy duchowni tež!

— S **Prodzischeža:** Prěni ras wot 1913 ko lětka jažo herbski seminar w Prodzischežu pod wjednistwom kn. lic. fararja Wrošata wotmē, na kotrymž ko šchtyrjo studencža (k bohohł. stud. Bartko i Njehwacžidla, Nenež i Kamjenza, Njencž i Wjeleczina a podpišany) wobdželichu. Trajesche wot 16. žnježza hacž do 12. požnježza. Nasch rosriad džela bē tutōn: Dopoldnja ko wo herbske rēcži rosrēcžowachmy, potom ko spikž „Etiatizyčži praschenjow wo rosdželnych wučbach ewang. a katolisk. zyrkwi“ i němskeho do herbskeho ertnje pšcheložowajche a potom popoldnju wot kōždeho hišchěže ras pižnje; na bližichim duju ko to rospowjeda; dale ko porjadnje seženje hwojateho Marka herbsizy cžitajche a wukladowajche. Popoldnju kn. farar naž w herbskim katechizimje rosmucžowajche. Tež i grjesskeho prěnjotneho teksta hmy do herbschěžiny pšcheložowali. Wječor šhromadžowachmy ko wšchēdnje, so bychmy něšcto herbskeho cžitali, druhdy tež i herbrejskeho do herbskeho pšcheložowachmy. W cžasju seminara je kōždy wot naž jōntrōcž w herbske a němske Božej službje woltarnu službu wobstaral. — Bē rjany a nauajpowucžnišchi cžas, kotryž hmedžachmy w Prodzischežu pšchewjicž, a wšchōn džaj džjenža po skončēnju seminara tež na tutym městnje pšchizkušcha naschemu wyšokocžejčenemu wjedniku kn. lic. fararje Wrošatej sa jeho wopornive próžowanje a nimo mēry pšchecželnitwu pšchijimu, kotraž je ko nam w šchtyrjoch njedželach seminara dostala.

Kiota, bohohł. stud.

Listowanje.

Nježa dopikowarjo a kobudželacžerjo najšchego kopjenka „Bomhaj Bōh“ su i tutym prošcheni, hwoje wudželki na samolwiteho redaktora wotedacž. Wnydom do cžišchěžernej njech ko wotedacža wšchē porjadne nabožne nastawki (prēdowanja) kaž wšcho drube, šchtož je i redaktorom wožebje sa wošjewjenje wucžinjene; šchtož ko nimo teho do cžišchěžernej wotedawa, wošjewja ko po tym, hacž jo redaktor sam sa to postaji. —

K tomu jena próštwa sa nasche: „Bomhaj Bōh“: Mamy drje jenož mało kobudželacžerjow — Bohuzel pšchi tej wulkej hwoje nascheje ewangelskeje herbskeje inteligency! — ale mamy jich nimale je wšchěch dželow a woršchtow nascheho luda. Rad bychmy k temu wjasi jemu žōrsku ruku, kotraž by dyž a dyž něšcto napikala se hwojibneho žiwjenja a sa hwojibne žiwjenje a se žiwjenja abo sa žiwjenje naschich džeczi. Mo, hdy by to bewal cžinicž chžyl hnadž jedyn i naschich herbskich wučerjow!?

Redaktor.

em. W. : sa XVIII.

Samolwity redaktor farar Wyracž w Wošacžizach. Cžišchěž Ssmolerjez knižicžišchěžernej a knižatnje, jap. družstvo i wobmj. rukowanjom w Budyšchinje.